

Påskdagen 102; 2 s. e. Påsk 119; 2 s. e. Tref. 163; 4 s. e. Tref. 285; Kristi Förklaringsdag 523; 15 s. e. Tref. 298; 20 s. e. Tref. 184; Midsommard. 394; Alla Helgons d. 486; Missionsdagen 139. Samtliga mel. enligt 1921 års koralbok; dock kan till 52 användas 3-taktsformen i K. S. V:s koralbok samt till 210 likaledes tretaktsformen i samma koralbok. De tonsättare, som vilja lämna bidrag till den planerade postludiesamlingen, kunna sända dem till undertecknad W. Åhlén (adr. Upplandsgatan 43, Stockholm) före den 15 februari 1935. Helst emotses bearbetningar över de ovan uppräknade melodierna; dock kunna även andra koraler ifrågakomma. Helst orgelkoraler, där hela melodien genomarbetats; möjligen även mindre koralpartitor.

Kompositionerna, som naturligtvis böra vara orgelmässigt skrivna samt hållna i en kyrkligt värdig stil, böra dessutom vara korta och lättspelta. Kunna de även utföras på en-manualiga orglar (med eller utan bihangspedal), är detta tacknämligt. Givetvis kunna vi icke på förhand avgiva några löften om bidragens införande. De kompositioner, som av en eller annan anledning ej kunna medtagas i samlingen, återsändas.

Stockholm och Båstad i oktober 1934.

Waldemar Åhlén. Albert Runbäck.

Lägre organistexamen sommaren 1934.

Lund: examinator J. Hedar, censorer: A. Nygren, Svante Sjöberg och B. Anrep-Nordin.

Examinander: Gösta Andersson, Ernst Arndal, Ruth Berggren, Marianne Brunnström, Gustav Carlson, Sigurd Ekblad, Gunnar Gustafsson, Torsten Hahne, Greta Håkansson, Fritz Jönsson, Gösta Leonhardt, Knut Lindberg, Birgitta Lindgren, Doris Lundblad, Anna-Margareta Malmström, Hans Mårtensson, Inez Nilsson, Birgit Ohlsson, Elisabeth Persson, Märta Peterson, Göthe Rooswall, Alexandra Sander, Folke Svensson, Karl-Erik Svensson, Adolf Wall, Lars Wennersten. 2 underkända.

Kalmar: examinator D. Becker, censorer: S. Sjöberg, H. Cedervall och A. V. Thornell.

Examinander: Sara Andell, Tyra Andersson, Valborg Andersson, Sally Davidsson, Gunnar Fredriksson, Tage Fohr-

man, Ingemar Gillén, Gustaf Gustafsson, Inga-Carin Hallander, Folke Helander, Ivar Håkansson, Simon Jansson, Ingemar Josefsson, Viktor Karlsson, Erland Larsson, Kurt Larsson, Signe Lundborg, Ingar Lundgren, Holger Nilsson, Sanfred Sandell, Ragnar Strindmark, Brita Tillström. 1 underkänd.

Göteborg: examinator H. Asplöf, censorer: R. Jansson, I. Wüdeén och B. Anrep-Nordin.

Examinander: Jöns Johansson, Sven Nordqvist, Karl Möller, Rut Lager, Monika Hultman, Karl Hjelmning, Karl Franklin, Karl Eriksson, Sven Eriksson, Bertil Henriksson, Uno Heintze, Sven Hedfors, Axel Dorff, Karl Bryngelsson, Arnold Wallqvist, Anders Zander, Jenny Rignér, Yngve Samuelsson, Nils Sandqvist, Margareta Strömberg, Valborg Trané. 1 underkänd.

Linköping: examinator R. Darell, censorer:

F. M. Allard, I. Widéen och H. Cederwall.

Examinander: Sven Janthe, Arvid Svensson, Anna-Lisa Johansson, Sven Ekelund, Charles Melin, Margit Svensson, Filip Zetterwall, Ingegerd Carlsson, Nils Göransson, Tora Glimborg, Stig Jonsson, Birgit Lundgren, Sonja Granstrand, Erik Österman, Carin Höglund, Sture Jonsson, Viktor Josefsson. Alla godkända.

Uppsala: examinerator H. Weman, censorer: Gustaf Lizell, Otto Olsson och Herman Lindqvist.

Examinander: A. Andersson, Märta Felldin, Thyra Danielsson, David Bellander, Sven Blohm, Maj Lilja, N. Alinder, M. Mattsson, A. Kvist, M. Eriksson, Alice Gelinder, Frida Svensson, Dagmar Wilén, Bengt Persson, G. Franzén, Zelma Lundin, H. Ernholdt, S. Hallberg, Einar Lundquist, B. Wallin. Alla godkända.

Falun: examinerator C. Rogberg, censorer: O. Morales, A. Jobs och H. Berggren.

Examinander: Arvid Andersson, Gustaf Andersson, Josef Eliasson, Gunnar Hjort, Birgit Håkansson, Oskar Nilsson, Edit Nordahl, Gösta Ullberg, Sixten Wennerstrand, Edla Nyberg f. Brunnzen, Karin Östergren. 2 underkända.

Härnösand: examinerator C. Håkansson, censorer: Otto Olsson, D. Murgård och D. Rudin.

Examinander: Gunnar Bodén, Gustaf Bodin, Georg Carlsson, Lars Edholm, Wilhelm Fröst, Axel Granberg, Harald Hansson, Gerhard Rudin, Urban Sjökvist, Karin Edman. 2 underkända.

Luleå: examinerator G. Harlin, censorer: S. Holmberg, A. Nordwall och I. Hansson.

Examinander: Helge Lundberg, Karl Hellström, Nils Nordström, Daniel Bergström, Staffan Åberg, Gummar Tormod, Johan Viklund, Svea Erlandsson. 1 underkänd.

Summa 135 godkända.

Organist- och kantorsföreningarna.

I diskussionen rörande Organistföreningen ha influerat bidrag från skilda håll. Av dessa lämnas plats först åt en ledamot av Centralstyrelsen; som skriver:

I septembernumret av denna tidning har hr Zettergren fått införd en alarmartikel ang. allmänna organistföreningens centralstyrelse, däri han bl. a. har beräknat omkostnaderna för centralstyrelsens sammanträden till i runt tal 25,000 kr. Denna summa är naturligtvis alldeles för hög. Enligt fören:s räkenskaper ha omkostnaderna för styrelsens sammanträden fr. o. m. 1902 t. o. m. januari 1933 varit 13,799:68 kr., vilket gör för hållna 33 sammanträden kr. 418:01 pr

sammanträde, en summa, som knappast kan sägas vara så särdeles hög, då man besinnar, att centralstyrelsen åren 1902—1919 bestod av ej mindre än 12 personer, därefter av 7, att flertalet av dessa haft och ha sin bostad på betydligt avstånd från samlingsplatsen, varigenom resekostnaderna blivit avsevärt dryga, samt att sammanträdena i regel pågått under 3 dagar.

Till utgifterna för administrationen hör naturligtvis läggas omkostnaderna för det s. k. arbetsutskottets sammanträden, men då jag för tillfället ej har fullständiga uppgifter härom, får jag avstå att f. n. meddela desamma.

Centralstyrelseledamot

Från Styrelsen i Skara stifts Organist- och Kantorsförening föreligger följande uttalande:

Sveriges allmänna organist- och kantorsförening har fullbordat sitt 32:a verksamhetsår. En hel del torde under dessa år ha utträttats för kyrkomusikens och kårens fromma, men kårens livsfrågor — likartade löne- och tjänstgöringsbestämmelser, pensionering, m. fl. — äro dock alltjämt olösta. Detta nedslående faktum har alstrat stort missnöje på många håll inom kåren, medlemmar separera och mången har svårt att finna någon skäligen valuta för sin medlemsavgift.

En av stiftsföreningarna, Skara, har på sammanträde i Falköping den 2 dennes tagit upp problemet dels att ge medlemmarna större valuta för årsavgiften, dels att omorganisera föreningen i syfte att åstadkomma större livaktighet. Skara stifts Organist- och Kantorsförenings styrelse föreslår:

att Centralstyrelsen för Sveriges allmänna Organist- och Kantorsförening för år 1935 söker träffa överenskommelse med Tidskrift för kyrkomusik och svenskt gudstjänstliv eller tidningen Kyrkosångsförbundet, dels att till lägsta möjliga pris få prenumerera på tidskriften för samtliga föreningsmedlemmar, dels att tidskriften måtte i lämplig omfattning lämna plats i sina spalter för föreningens behov, bl. a. för lämpliga delar av årsskriften, ss. årsberättelser och medlemsförteckningar.

För att kunna finansiera detta projekt föreslås följande besparingar å andra poster:

att tryckningen av årsskriften 1935 inställas,

att sekreteraren — vars arbete komme att betydligt minskas — godhetsfullt måtte under 1935 åtnöja sig med ett arvode av förslagsvis 100 kronor,

att Centralstyrelsens ledamöter under 1935 godhetsfullt måtte åtnöja sig med

10 kronor i dagtraktamente och reseersättning motsvarande 3:e klass å järnväg, att vad som ytterligare erfordras för prenumeration å tidskriften måtte tagas ur föreningens kassa.

Vidare föreslås:

att Centralstyrelsen under år 1935 måtte för stiftsföreningarna framlägga förslag till de stadgeändringar, som befinnas nödvändiga för att ovannämnda plan ang. tidskriften må bli permanent.

Skulle överenskommelse icke kunna träffas med red. för ovan nämnda tidskrifter anhåller Skara stifts Organist- och Kantorsförening, att det i årsskriften 1934 sid. 19 § 14 omnämnda förslaget om eget tidningsorgan måtte förverkligas under 1935 och finansieras enl. ovan.

Styrelsen föreslår vidare:

att Centralstyrelsen under år 1935 till stiftsföreningarna i god tid före årsmötena utsänder följande förslag:

Centralstyrelsen ersättes med en ombuds församling bestående av ett ombud för varje stiftsförening. Detta ombud erhåller fri resa i 3:dje klass samt dagtraktamente av 10 kr. Stiftsföreningarna må äga rätt att sända ännu ett ombud om de själva bekosta dess resa.

Ombudsmöte hålles minst en gång vartannat år. Skulle viktiga ärenden göra sådant nödvändigt, må ombuds församlingen kunna sammankallas oftare.

Det ombud som reser på allmänna föreningsens bekostnad utövar stiftsföreningens rösträtt.

Sådan rösträtt beräknas efter en röst för varje medlem i stiftsföreningen.

Ombudsmötet väljer ett arbetsutskott bestående av ordf., sekr. och kassaförvaltare.

Revision av föreningens räkenskaper verkställs vid ombudsmötet av därtill vid mötet valda revisorer.

Statförslag för Sveriges allmänna Organist- och Kantorsförening under förut sättning att den ombildas till ombuds församling.

Hesekostnad till Stockholm och åter från:	
Lund	42: —
Göteborg	36: —
Växjö	36: 40
Skara	30: —
Linköping	21: —
Visby	46: —
Strängnäs	16: —
Karlstad	32: 80
Uppsala	10: —
Falun	25: 60
Härnösand	48: 60
Luleå	64: —

Kr. 408: 40

10 % tillägg	40: 84
24 snälltågsbilj.	36: —
48 dagtrakt. å 10 kr.	480: —

Kostn. för sammanträden	965: 24
Sekr.-arvode	100: —
Arbetsutskottet o. div.	200: —

Summa kr. 1,265: 24

Årsavgift för varje medlem (för 807 medl.) kr. 1: 57 utan tidn. o. årsskr.

Årsavgift för varje medlem (för 807 medl.) kr. 3: 57 med tidskrift å 2: —.

Nuvarande årsskrift pr medlem kr. 3: —.

Omkostn. för centralstyrelsesammanträdena enligt nuvarande ordning:

år 1931	707: 70 kr.
» 1932	756: 90 »
» 1933	761: 40 »
» 1934	1,327: 39 »
Medeltal	888: — »

Som synes ställa sig omkostnaderna för omorganisering i ovan antydd riktning visst inte avskräckande. Ska »livsfrågorna» kunna lösas och kåren någorlunda samlas, torde det vara nödvändigt att försöka nya medel. Men vad som skall ske, bör ske redan detta och nästa år.

Axel Erlandsson.

Sittligen meddelas ett par inlägg från icke anslutna organister, vilka inlägg Cen-

tralstyrelsens ordf., musikdirektör Svante Sjöberg, kommenterat.

I septembernumret av denna tidskrift stannade undertecknad inför ett inlägg betitlat »Organist- och Kantorsföreningarna» sign. N. G. Z. Detta inlägg riktades i skarpa ordalag mot stiftsföreningarna och Centralstyrelsen.

Varför kunna ej kyrkomusikerna gå framåt i organisationshänseende? Varför anmodas ej landsortsorganisationerna av kontraktsombuden att ingå i stiftsföreningarna? För min del har jag tjänstgjort i närmare fyra år i ett pastorat i Färs kontrakt, utan att något kontraktsombud anmodat mig, att bliva medlem i stiftsföreningen. Jag är övertygad om, att i detta kontrakt finnas ganska många medlemmar att hämta, om bara åtgärder vidtoges av stiftsföreningsstyrelsen. Förhållandet är naturligtvis detsamma i många kontrakt. Varför inte bättre fordringar och kontroll på kontraktsombuden: Ett stort medlemsantal är väl en organisations grundval.

Vad beträffar kårandan, lämnar denna säkerligen mycket övrigt att önska. Tvister organister emellan förekomma ju oftast därför, att ej någon enhetlighet finnes, vare sig på ena eller andra området. Jag vill här nämna några belysande exempel på, huru tråkigheter kunna uppstå.

I mars 1931 blev jag tillsatt som vikarie å den plats jag nu innehar som ordinarie kantor. 1932 förrättades av- och tillträdessyn å klockarebostället härstädes, varvid jag blev tillerkänd en ersättning för husröta av kr. 3,000: —. Under den tid jag varit här, har jag nedlagt kr. 6,000: — på reparationer å hus tillhörande klockarebostället och är jag likväl övertygad om, att vid event. avflyttning få släppa till ytterligare kr. 2,000: — till husunderhåll. Jag vill endast härmed ha sagt, att det vore en välgärning ur alla synpunkter, om all byggnadsskyldighet för klockaren toges bort. Och vems skyldighet är det, att ordna om detta?

Tråkiga exempel kunna dessutom näm-

nas på nedprutning av lönen för att undgå bättre meriterade medsökande, vilken metod nyligen förekommit i Skånepastorat. Där nedprutades lönen från c:a kr. 4,000:— till kr. 1,500:—. Att söka bortskaffa dylika missförhållanden, är väl i rimlighetens namn en lika viktig uppgift för styrelsen som att utarbета tjänstgöringsreglemente. Detta, det erkänner jag gärna, är även av nöden påkallat.

Det är styrelsernas skyldighet att ordna så, att alla kyrkomusiker i Sverige bli föreningsmedlemmar och detta är säkerligen möjligt, bara det verkligen arbetas inom resp. stiftsföreningar. Alla kyrkomusiker skulle i skrivelse erinras om sin plikt, att inom viss stipulerad tid anmäla sig som medlemmar. Hjälpste icke detta, skulle vederbörande personligen besökas. På detta sätt bleve grunden rätt lagd. Huru många av de nuvarande medlemmarna i stiftsföreningarna tro på någon större framgång, om ej hela Sveriges kyrkomusikerkår möter upp. Jag har frågat många kantorer, värför de icke äro medlemmar i stiftsföreningen, men de ha svarat liksom jag, att om det inte arbetas med mera energi och sammanhållning inom styrelserna till kyrkomusikernas fromma, ha vi intet intresse av att ingå som medlemmar.

Man kommer — åtminstone i Lunds stift — osökt på den tanken att föreningen törhända ej alls önskar flera medlemmar. Jag undrar, om ej litet nytt blod i styrelserna vore av godo?

G. P

Det vore skäl, att herr G. P. bleve medlem av sitt stifts organistförening och sålunda hjälpte kontraktombuden att öka föreningens numerär, som visserligen är störst bland alla stiftsföreningarna, men naturligtvis bör göras ännu större.

Svante Sjöberg.

Den artikel, som sign. N. G. Z. fått införd i denna tidskrifts septemhernummer, torde förmodligen åstadkomma rörelse i

lägret. Och det vore gott om så bleve förhållandet. Det är verkligen på tiden, att kyrkomusikerna vakna upp. Det duger ej att längre sitta och kurra i spiselvrån. Andra grupper inom vårt folk organisera sig, framföra sina krav och vinna sina syften. Man kan bara som exempel nämna de senaste årens lantmannarörelser. Vilka förmåner hava icke bönderna härigenom erhållit. Man ser vad enig sammanhållning kan åstadkomma. Men vi kyrkomusiker, vi sova. Det tycks som om många av oss genom att ständigt hållas nere blivtit så försoffade, att den tanken ej ens kunnat uppstå att vi genom enig sammanhållning och kraftfullt framförande av våra önskemål skulle kunna ernå förbättrade levnadsvillkor. Huru många av vårt lands organister-kantorer äro medlemmar i Sveriges allmänna Organist- och Kantorsförening? I ovan nämnda artikel upplystes, att ett flertal av Hallands kyrkomusiker äro omedvetna om att det finnes en stiftsförening i Göteborg. I sanning föga rekommenderande för denna förenings styrelse. Jag nödgas erkänna, att jag själv är en av dessa Hallandsorganister, som stå utanför föreningen, trots det jag sedan 16 år tillbaka haft ordinarie tjänst i en av de större och mera kända landsförsamlingarna. Skulden härtill är givetvis i första hand min egen. Men föreningen har ej heller visat något större intresse av att få mig med. För c:a 10 år sedan fick jag visserligen en cirkulärskrivelse med anmodan att ingå som medlem i föreningen, men då detta av någon anledning ej blev av just då, har jag sedan dess fått vara i fred för vidare påtryckningar. Jag förmodar, att förhållandet varit liknande beträffande mina kollegor runt om i bygderna. Borde inte styrelsen visat så pass energi, att den åtminstone en gång vart femte år gjort förnyad framställning till de kollegor, som ej ingått i föreningen. Detta hade enligt mitt förmenande ej varit någon överdriven arbetsprestation.

Att några s. k. kontraktombud skulle vara utsedda för våra trakter, har jag aldrig hört talas om. Jag och flera med mig hava emellertid på senare tid kommit till full insikt om nödvändigheten av sammanhållning kyrkomusikerna emellan, såvida ändring till det bättre skall kunna ske, och vi skulle gärna önska vinna medlemskap i föreningen, endast styrelsen ville göra så pass väsen av sig, att man finge veta, vem som är ordförande, eller vart man skall vända sig med sin ansökan.

Att kyrkomusikerna i allmänhet hava det uruselt ställt i lönehänseende, det behöves man endast slå upp denna tidsskrifts annonsavdelning för att konstatera. I de flesta fall synes lönen för en innehavare av självständig organist- och kantorsbefattning på landsbygden ej uppgå till mer än hälften av vad en stationskarl i högsta lönegraden vid Statens järnvägar sedan många år tillbaka åtnjuter. Den senare har som bekant ej behövt kosta ett öre på sin utbildning. Nutida kyrkomusiker hava däremot i stort sett nedlagt dryga kostnader på sin utbildning, och det ställes f. ö. i flera avseenden helt andra pretentioner på dem än på exempelvis förutnämnda befattningshavare. Det är upprörande att, i en tid då man berömmar sig av humanitet och vidsynhet, kyrkomusikerna skola vara så godtyckligt behandlade, då andra tjänstemän i stort sett fått sina löneanspråk tillgodosedda.

Vad som än har gjorts för lösande av frågan om ändrade bestämmelser rörande klockareinstitutionen, torde man utan att göra sig skyldig till någon större överdrift kunna påstå, att tillräckligt arbete ej nedlagts på skapandet av en stark organisation. Och dock är det enligt mitt förmenande just detta man först och främst bort göra. Hade så skett, skulle många kyrkomusiker, som nu äro omedvetna om att en organist- och kantorsförening finnes, hava varit medlemmar i densamma, och kåren skulle varit betydligt närmare

sitt mål än vad den nu är.

Det är förmodligen så, att ledamöterna i resp. stiftsstyrelser liksom i centralstyrelsen äro att finna bland våra mest framstående kyrkomusiker, vilka på grund av sin skicklighet hava uppnått relativt förmånliga levnadsvillkor och således ej för egen del äro piskade att kämpa för en bättre tingens ordning. De torde mestadels även vara så överflupna med arbete — musikundervisning, tonsättning m. m. — att deras tid ej tillåter dem ägna sig åt några mera krävande organisatoriska uppgifter. Att de under sådana förhållanden skulle vara lämpliga att ensamma bevaka kårens intressen, torde vara diskutabelt. Naturligtvis bör musikalisk skicklighet vara representerad, men den bör vara kompletterad med praktisk duglighet, initiativrikedom, organisationsförmåga och ingående känedom om de förhållanden, under vilka flertalet av vårt lands organister leva. I styrelserna bör beredas plats för män, som för egen del fått erfara det tryck, varav kåren lider, rivande karlar, som både vilja och kunna göra något. Det bör vara män, som hava både tid och förmåga att medelst föredrag, tidningsartiklar m. m. påverka både kollegor, allmänhet och dem som makten harva.

Men även med sådana män vid ledningen kan kyrkomusikerfrågan ej bliva löst, så länge sammanhållningen inom kåren är så dålig, som den är. Vi skola ej tro, att de maktägande komma att göra något för oss, så länge vi själva visa oss likgiltiga. Kåren måste därför göras stark genom enig sammanhållning. Alla landets kyrkomusiker måste bliva medlemmar i Sveriges Allmänna Organist- och Kantorsförening! Då emellertid stiftsföreningarna hava svårt att nå alla kyrkomusiker, enär de flesta ej hava möjlighet att bevista deras sammanträden, skulle det enligt mitt förmenande vara lyckligt om underavdelningar, t. ex. kontraktsföreningar bleve bildade. Dylika föreningar, vilkas

möten samtliga böra hava råd och tillfälle att besöka, skulle säkerligen i hög grad stimulera intresset för kårens angelägenheter och öka samhörighetskänslan kyrkomusikerna emellan. Det vore därför önskvärt, att ledningen toge initiativ till bildande av sådana kretsöreningar. Nog bör det i varje kontrakt finnas åtminstone en kyrkomusiker, som kan åtaga sig uppdraget att samla kollegorna och få en förening till stånd. Kanna vi så enas och bli en stark kår, då är ett stort steg taget till kyrkomusikerfrågans lösning.

R. A.

Herr R. A. erkänner, att han ej är medlem av organistföreningen och säger att mångt och mycket är »föga rekommenderande för» Göteborgs stiftsförenings styrelse. Det förefaller vara föga rekommenderande för herr R. A. själv. Lätt är att skjuta skulden för det ena eller andra över på stiftsstyrelse och andra förtroendemän; är det då så svårt att själv sluta sig till föreningen och själv arbeta inom sin förening?

Swante Sjöberg.

Samvaro för gemensam bön och sång i Lund den 12-14 oktober 1934.

Om man blickar tillbaka på de tio sista åren — ja man behöver endast taga de fem senast förflutna i betraktande — så märker man, att inom den kyrkomusikaliska världen stora ting ha inträffat. Jag tänker nu närmast på de liturgisk-musikaliska strävandena. Utan tvekan torde man kunna säga, att dessa strävanden på ett särskilt sätt främjats och burit frukt i den sydländska universitetsstaden. Där arbetar sedan några år tillbaka en sammanslutning av unga män och kvinnor, huvudsakligast studenter, vilken benämner sig Collegium Cantorum Lundense. Nämnda sammanslutning stod såsom inbjudare till »Samvaro för gemensam bön och sång i Lund den 12-14 oktober 1934». Avsikten med denna inbjudan var att samla för gregoriansk sång intresserade till övning och bön. Inbjudan förklingade ej ohörd. Förutom deltagare från Skåne, huvudsakligast Malmö och Lund, hade Collegium Cantorum glädjen ött som sina gäster se representanter för ett flertal utländska sammanslutningar med samma syftemål. Theologisk Oratorium

i Köpenhamn hade sänt över tioalet medlemmar. Från Norge deltog pastor Fred. Tybring, representant för föreningen Pro Ecclesia, och av de tre tyska deltagarna må här särskilt nämnas en av förgrundsförarna i Kyrkliga veckan i Alpirsbach, dr. Friedrich Buchholz.

Ett rikt och omväxlande program hade utarbetats. Avsikten med sammankomsten kan betecknas såsom praktisk-religiöst, d. v. s. övning och bön. För att den gregorianska sången skall kunna utövas till vars och ens uppbyggelse fordras något så när behärskande av den yttre tekniska apparaten. För den skull var tiden för övningar rundligt tilltagen. Gemensamt inövades matutin, vesper och completorium. Behovet av uppbyggelse tillfredsställdes även i viss mån genom föredrag och samtal.

Första dagen, fredagen den 12 okt., inleddes med kort tidebön, varefter professor Nygren höll föredrag om Bekännelsen. På eftermiddagen hölls vesper i Lundadomen, och på kvällen samtalade man om Tideböner i vårt enskilda an-

daktsliv och i församlingslivet. Olika synpunkter betonades härvid. Särskilt framhölls tidegårdens disciplinära betydelse. I vår arbetsfyllda, oroliga tid är det ofta svårt, icke minst för prästensjälårsörjaren, att göra allvar av bönen. Man får ej tillfälle till den inre samling och stillhet, som verklig bön kräver. Tidegården kan vara en hjälp härtill och icke minst till *regelbunden* bön.

Efter matutin och koralövning företogs på lördagen utflykt per buss via Torups vackra och på konstskatter rika slott, som visades av dess charmanta innehavarinna, friherrinnan Coyet, till Veberöds kyrka. Sedan hälsningar framförts av representanter för de utländska gästerna, höll professor Lindblom ett synnerligen intressant och mycket uppskattat föredrag om Psaltaren. Det var framför allt Psaltarens liturgiska betydelse, som talaren uppehöll sig vid, ett ämne, som ju i hög grad bör vara av intresse för den gregorianska sångens utövare och vänner.

Efter söndagens högmässa fanns det gott tillfälle till samvaro i all gemytlighet. Kortare redogörelser lämnades för arbetet inom de olika sammanslutningarna. Vi må här icke glömma att nämna kanonsången och blockflöjtspelet, som i särdeles hög grad bidrog till stämningens höjande. »Dagarna» avslutades med completorium i den underbart vackra St. Peters Klosters kyrka. Jag skulle säkerligen inte missta mig mycket om jag sade, att denna stilla aftonstund för många

av oss, som då voro med, var en stund av andakt och ro, en sådan stund, som vi alla längta efter, en stund, som hjälper oss över mycket och ger oss kraft och mod att sträva vidare. — Därmed i få ord programmet för »dagarna».

Vad en dylik samvaro kan ha att betyda, torde vara klart för alla och envar. Om man någon gång varit skeptisk mot den gregorianska sångens möjligheter att höja församlingens andaktsliv, så erfor man dock, vilka oändligt stora och sköna värden, som ligga inneslutna i den, just för en skara människor, som samlats för att bedja. Faran för mekanisering är stor, men går man till bönen med ärlig avsikt, skall ej heller bönhörelsen utebliva. Jag kommer här in på ungefär samma tankar, som en av de utländska gästerna vid ett tillfälle gjorde sig till tolk för. Egentligen betyder, när vi förätta vår andakt, de yttre omständigheterna så oändligt litet. När vi bedja, göra vi det ej för att själva uträtta något. Det är vi som skall vara mottagande. När vi nu ha förmånen att få bedja i dessa underbara former, som kallas den gregorianska sången, må vi göra det, icke med självförhävelse, såsom om vi med vår sång skulle utföra något storverk, utan med ödmjukt hjärta och i stilla undergivenhet. — Vi hoppas innerligt, att de som varit med dessa dagar fått erfara något av allt det rika, den gregorianska sången har att giva.

Olov Agrell.

Recensioner.

Liturgi.

Emilius Bangert og *Michael Neieudam*: *Vor gudstjeneste. Nyt Nordisk forlag Köpenhamn.*

Joh:s Bruun: *Dansk højmesse og Tidesang med Gregorianske Toner. Eget*

forlag. Østbanegade 45 St. Köpenhamn.

Dessa två små skrifter visa ett spirande liturgiskt intresse i Danmarks kyrka. Med vilka vanskligheter man har att kämpa där, förstår man gott av inledningen till den

Paul Smets: Neuzeitlicher Orgelbau. Eine Einführung in das moderne Dispositionswesen. Mainz. Rheingold-Verlag. 1933. 123 sidor. RM. 3:50.

Denna lilla bok utgör ett nytt bevis på det stegrade intresset för orgelkonsten i våra dagars Tyskland, och blir säkerligen en välkommen handledning i de hos oss så omtvistade orgelfrågorna.

Ingående behandlas bland annat den högaktuella mensurfrågan och Principalstämman, de två- tre- och fyrmanualiga orglarna, konsertorgeln samt de mindre orgelverken: positiv och kapellorgeln.

Gunhild Schedin.

Instrumentation.

Franz Höfer: Instrumentationslehre mit besonderer Berücksichtigung der Kirchenmusik. Friedrich Pustets förlag, Regensburg. (Sammlung »Kirchenmusik». Doppelbändchen X und XI. 256 Seiten. 8, mit vielen Abb. Originalbd. Preis 2:50 RM.)

»Det är väl ett gott bevis för ett specialverks värde då jag först två årtionden efter dess tillblivelse (1913) tillfälligtvis påträffar det och likväl kan rekommendera det på det varmaste»; säger Doktor Mang.

Detta kan jag utan tvekan instämma i ifråga om denna verkligt klart anlagda särskrift. Glädjande är att Höfer hänvisar till den för utövande av kyrkomusik mest lämpade oboen i stället för att låta violinen med sin svaga klangverkan ständigt utföra melodistämman.

Väl valda partiturrexempel medfölja som supplement. (Pris 1:20 RM.)

Gunhild Schedin.

Hymnologi.

Elof Akesson: Det nya psalmboksförslaget. Kritik och önskemål. 184 sid. Kr. 2:75. Svenska Kyrkans Diakonistyrelses Bokförlag, Stockholm.

Docenten Akesson har tagit det Eklundska Förslaget till utgångspunkt för en undersökning av det icke-wallinska psalm-materialet ur religiösa, estetiska och språkliga synpunkter. Efter en skarp objektiv granskning kommer han till det resultatet, att det nuvarande psalmboksprovisoriet är ohållbart. Därför borde alla krafter sättas in på att åstadkomma en ny, enhetligt uppställd psalmbok. Dess huvudmassa måste naturligen utgöras av den wallinska psalmskatten, sedan denna omsorgsfullt gallrats och försiktigt reviderats. Därtill bör läggas ett strängt urval ur »Nya psalmer» och ur det för det Eklundska Förslaget specifikt nya materialet. Därjämte föreslås ett antal psalmer till komplettering. Förf. uttalar den förhoppningen, att det Eklundska Förslaget skall bli föremål för en grundlig bearbetning och gallring, innan det framlägges för kyrkomötet. Doc. Akessons diskussionsinlägg i psalmboksfrågan är icke blott kritiskt utan rikt på nya uppslag, friska synpunkter och självständiga analyser och präglat alltigenom av förf:s vidsynthet och spiritualitet.

Meddelanden.

Val. Till inneh. av förenad tjänst: i Hietaniemi, Nbt., E. G. Norlin, Nyland; Häsjo, Jämtl., A. Norberg, Säbrå; Medåker, Vstm., Sam Larsson, Näsviken; Solberga vid Tunge, GtL., Lotten Ringius, Jörlanda; Skepptuna, Sthm., J. A. Källman, Hellgum; Olhem, GtL., Signe Hell-

gren, Lärbro; Undersåker, Jämtl., P. O. Olsson, Stamgårde; Sparsåtra, Uppl., E. Pettersson, Myssjö; Västrum, Kalm., T. Wirell; Ryda, Skb., Thor Albertsson, Hålsingborg; Sollerö, Kpb., Erik Thorell, Arvika. Till organist- och kantorstjanten i Bara och Mölleberga, Mlm., Sture Bjärbo, Hov.

Vid högmässan:

Sv. psb. 413: 1. 412: 2—5. 45: 8. 64. [69: 2. 407.] 413: 7. Allm. kyrkobön: Alt. II.

Vid aftonsången:

Sv. psb. 410: 1—4. 33. 411: 6—7.

Vid veckans andakter:

Jan. 2. Sv. psb. 66: 1—2. 66: 3—4. Psalt. 72: 1, 17—19. Ef. 1: 1—14.

Jan. 3. Sv. psb. 407: 1—2. 407: 8. Psalt. 71: 12—18. Ef. 1: 15—23.

Jan. 4. Sv. psb. 557: 1—2. 557: 4. Psalt. 73: 23—28. Ef. 2: 1—22.

Jan. 5. Sv. psb. 68: 1—2. 68: 3. Psalt. 117. Ef. 3: 1—21.

TRETTONDEDAG JUL.

(Vit skrud.)

Vid helgsmålsbönen:

Sv. psb. 69: 2. 69: 3. Psalt. 72: 1—11. Jes. 45: 22—25.

Vid högmässan:

Sv. psb. 69: 1. 67. 73: 4. 68: 1—3. [69: 2. 152.] 56: 7, 8. Allm. kyrkobön: Alt. II.

Vid aftonsången:

Sv. psb. 55: 2—4. 426: 2—5. 68: 4—5.

Veckan efter Trettondedag Jul:

Månd. Sv. psb. 67: 1—3. 67: 6—7. Psalt. 121. Ef. 4: 1—16.

Tisd. Sv. psb. 410: 1, 2. 410: 3. Psalt. 23. Ef. 4: 17—32.

Onsd. Sv. psb. 69: 2. 69: 3. Psalt. 111. Ef. 5: 1—14.

Torsd. Sv. psb. 64: 1. 64: 5. Psalt. 113. Ef. 5: 15—33.

Fred. Sv. psb. 410: 4, 5. 413: 7. Psalt. 91. Ef. 6: 1—9.

Lörd. Sv. psb. 56: 4—5. 56: 6—7. Psalt. 98. Ef. 6: 10—24.

FÖRSTA SÖNDAGEN EFTER TRETTONDEDAGEN.

(Grön skrud.)

Vid helgsmålsbönen:

Sv. psb. 325. 434. Psalt. 27: 1—5. Jes. 66: 1, 2.

Vid högmässan:

Sv. psb. 324: 1, 2. 325: 1—6. 68: 4—5. 46: 4—8. [69: 2. 152.] 529: 5, 6. Allm. kyrkobön: Alt. I.

Vid aftonsången:

Sv. psb. 532. 325: 1—6. 528: 6.

Vid veckans andakter:

Månd. Sv. psb. 326: 1—2. 326: 3—4. Psalt. 37. Luk. 3: 1—22.

Tisd. Sv. psb. 407: 3, 4. 407: 5. Psalt. 28. Luk. 4: 1—15.

Onsd. Sv. psb. 531: 1. 531: 2. Psalt. 73. Luk. 4: 16—30.

Torsd. Sv. psb. 33: 1—2. 33: 3. Psalt. 24: I. Luk. 4: 31—44.

Fred. Sv. psb. 569: 1—2. 569: 4. Psalt. 119: 169—176. Luk. 5: 1—16.

Lörd. Sv. psb. 68: 4. 68: 5. Psalt. 34: II. Luk. 5: 17—26.

ANDRA SÖNDAGEN EFTER TRETTONDEDAGEN.

(Grön skrud.)

Vid helgsmålsbönen:

Sv. psb. 274. 434. Psalt. 127: 1—2. 1 Mos. 12: 1—3.

Vid högmässan:

Sv. psb. 33: 1. 146: 1—6. 51: 4. 214: 5—7. [69: 2. 152.] 212: 4. Allm. kyrkobön: Alt. I.

Vid aftonsången:

Sv. psb. 591: 1—3. 616: 1—6. 343: 5.

Vid veckans andakter:

Månd. Sv. psb. 430: 1. 430: 4—5. (aft. 436: 1—2. 436: 3). Psalt. 105. Luk. 5: 27—39.

Tisd. Sv. psb. 204: 1—2. 204: 5. Psalt. 118: II. Matt. 12: 1—21.

Onsd. Sv. psb. 130: 8. 122: 5. Psalt. 130. Matt. 4: 23—5: 16.

Torsd. Sv. psb. 31: 1—2. 31: 5. Psalt. 136. Matt. 5: 17—32.

Fred. Sv. psb. 47: 4—5. 47: 10. Psalt. 139.
Matt. 5: 33—48.
Lörd. Sv. psb. 224: 1. 224: 6—7. Psalt.
145: I. Matt. 6: 1—18.

**TREDJE SÖNDAGEN EFTER TRET-
TONDEDAGEN.**

(Grön skrud.)

Vid helgsmålsbönen:

Sv. psb. 129. 434. Psalt. 34: 18—21. 2 Kon.
5: 1—15.

Vid högmässan:

Sv. psb. 194: 1. 129. 24: 5. 146: 1—6. [195:
1—3. 152.] 183: 4. Allm. kyrkobön: Alt. I.

Vid aftonsången:

Sv. psb. 230: 1—5. 588: 1—5. 200: 5.

Vid veckans andakter:

Månd. Sv. psb. 248: 1—2. 248: 3—4. Psalt.
116: I. Matt. 6: 19—34.
Tisd. Sv. psb. 195: 5—6. 195: 8. Psalt. 135.
Matt. 7: 1—12.
Onsd. Sv. psb. 199: 1. 199: 8. Psalt. 126.
Matt. 7: 13—29.
Torsd. Sv. psb. 220: 1. 220: 5—6. Psalt.
46. Luk. 7: 1—17.
Fred. Sv. psb. 191: 8. 191: 9—10. Psalt.
141. Luk. 7: 18—35.
Lörd. Sv. psb. 247: 1—2. 247: 4. Psalt.
145: II. Luk. 7: 36—50.

KYNDELSMASSODAGEN.

(Vit skrud.)

Vid helgsmålsbönen:

Sv. psb. 509: 1—3. 442. Psalt. 134. Mal.
1: 11.

Vid högmässan:

Sv. psb. 74: 1, 2. 509: 1—4. 45: 8. 50: 1—3.
[69: 2. 157.] 57: 3. Allmän kyrkobön:
Alternativ II.

Vid aftonsången:

Sv. psb. 324: 1—3. 269: 1—4. 268: 3.

Vid veckans andakter:

Månd. Sv. psb. 431: 1—3. 431: 9—10. Psalt.
116: II. 2 Petr. 1: 1—11.
Tisd. Sv. psb. 119: 1. 119: 4, 5. Psalt. 117.
2 Petr. 1: 12—21.
Onsd. Sv. psb. 488: 2. 488: 6. Psalt. 146.
2 Petr. 2: 1—10 a.
Torsd. Sv. psb. 426: 1, 2. 426: 3. Psalt.
138. 2 Petr. 2: 10 b—22.
Fred. Sv. psb. 209: 1. 209: 4. Jes. 12. 2
Petr. 3: 1—9.
Lörd. Sv. psb. 528: 1, 2. 528: 6. Psalt.
145: III. 2 Petr. 3: 10—18.

**FEMTE SÖNDAGEN EFTER TRET-
TONDEDAGEN.**

(Grön skrud.)

Vid helgsmålsbönen:

Sv. psb. 21. 434. Psalt. 111. Pred. 3: 17.

Vid högmässan:

Sv. psb. 530: 1. 21. 120: 8, 9. 275: 1—5.
[69: 2. 151.] 25: 3. Allmän kyrkobön:
Alternativ I.

Vid aftonsången:

Sv. psb. 274: 3—7. 530. 25: 3.

Vid veckans andakter:

Månd. Sv. psb. 165: 1. 165: 4. Psalt. 71.
1 Joh. 1.
Tisd. Sv. psb. 127: 1—2. 127: 4. Psalt.
18: II. 1 Joh. 2: 1—17.
Onsd. Sv. psb. 500: 1. 500: 3—4. Psalt.
34: I. 1 Joh. 2: 18—29.
Torsd. Sv. psb. 226: 1, 2. 226: 7. Psalt.
103: I. 1 Joh. 3.
Fred. Sv. psb. 479: 3, 4. 479: 6. Psalt. 121.
1 Joh. 4.
Lörd. Sv. psb. 527: 1—2. 527: 5. Psalt.
103: II. 1 Joh. 5.

Vid hänvisningarna till psalmer ur Psal-
taren avses alltid, utom då versantalet är
utsatt, det urval ur de särskilda psalmerna
som förekommer i »Veckans Tideböner»
(C. W. K. Gleerups förlag).